

**Obchodní akademie Dr. Edvarda Beneše,
Slaný, Smetanovo nám. 1200**

Krizový plán školy

Zpracoval

Mgr. Filip Dolejší

Slaný 1. 9. 2025

Mgr. Martin Štorek
ředitel školy

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Konkrétní krizové plány v jednotlivých na sebe navazujících bodech	3
1.2	Krizový plán obsahuje postupy při následujících situacích	3
2	Základní všeobecný postup při řešení krizové situace	5
3	SPECIFIKACE JEDNOTLIVÝCH POSTUPŮ U RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	6
3.1	Plán krizového opatření při výskytu návykových látek (NL)	6
3.1.1	Konzumace návykových látek žákem ve škole	6
3.1.2	Distribuce návykových látek ve škole	7
3.1.3	Nález návykové látky ve škole	7
3.2	Plán krizového opatření při konzumaci alkoholu ve škole	9
3.2.1	Žák konzumuje alkohol ve škole	9
3.2.2	Nález alkoholu ve škole	9
3.2.3	Nález alkoholu u žáka	10
3.3	Plán krizového opatření při výskytu agrese žáka	11
3.3.1	Doporučení na zvládnutí agrese žáka	11
3.3.2	Ublížení na zdraví – bitka, rvačka	11
3.3.3	Žák fyzicky útočí – agresivně útočí na majetek, na žáky	11
3.3.4	Postup při útoku na učitele – žák se začne chovat verbálně agresivně	12
3.4	Plán krizového opatření při stavu ohrožujícím zdraví a život jedince	13
3.5	Plán krizového opatření při neštěstí ve škole (úmrtí)	14
3.5.1	Co můžeme očekávat do 3 dnů	14
3.5.2	Co je potřeba udělat do 3 dnů po události	15
3.6	Postup školy při podezření na poruchy příjmu potravy	17
3.7	Postup školy při ozbrojeném útoku – útok tzv. aktivního střelce	18
3.8	Postup školy při její evakuaci	19
4	Zdroje	20

1 Úvod

Krizový plán „Co dělat, když...“ by měl pedagogům ulehčit obtížnou práci při řešení výskytu rizikového chování a ohrožení na životě či zdraví žáků, pedagogů a ostatních zaměstnanců školy.

1.1 Konkrétní krizové plány v jednotlivých na sebe navazujících bodech

- A. Základní všeobecný postup při řešení krizové situace
- B. Plán krizového opatření při výskytu návykových látek (NL)
- C. Plán krizového opatření při výskytu alkoholu
- D. Plán krizového opatření při výskytu agrese žáka
- E. Plán krizového opatření při výskytu epileptického záchvatu a stavu ohrožující zdraví a život jedince
- F. Plán krizového opatření v případě neštěstí ve škole (úmrť)
- G. Plán krizového opatření v případě poruchy příjmu potravy
- H. Plán krizového opatření v případě ozbrojeného útoku
- I. Plán krizového opatření v případě evakuace školy

1.2 Krizový plán obsahuje postupy při následujících situacích

- A. Výskyt drog (NL)
- B. Konzumace alkoholu
- C. Agrese ve třídě
- D. Epileptický záchvat
- E. Neštěstí ve škole (úmrť, zranění)
- F. Porucha příjmu potravy
- G. Ozbrojený útok
- H. Evakuace školy

Krizový plán (KP) zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování ve škole. Tyto postupy jsou závazné pro každého pracovníka školy. Krizový plán školy zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování, jako jsou šikana, zneužívání návykových látek, krádeže, vandalství, rasismus atd. Krizový plán je sestaven školním metodikem prevence na základě fungující praxe školy a platné legislativy, konzultován a schválen ředitelem školy. Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. **Má být pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky** a zároveň má být k dispozici rodičům, kteří tak mají možnost seznámit se s vnitřními postupy školy a sledovat je. Základem KP je Metodické doporučení k primární prevenci a rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28. Osoby přímo dotčené tímto manuálem jsou členové ŠPP. Konkrétně:

ředitel školy: **Mgr. Martin Štorek**

kariérová poradkyně: **Ing. Jaroslava Vůjtěchová**

výchovná poradkyně: **Ing. Albína Vosecká**

školní metodik prevence: **Mgr. Filip Dolejší**

školní psycholog: **Mgr. Lucie Brejšová**

2 Základní všeobecný postup při řešení krizové situace

Pokud se jakýkoli pedagogický pracovník, zaměstnanec školy, či zákonný zástupce dozví (osobně, nebo je informován jiným zdrojem) o výskytu rizikového chování u žáků naší školy, v žádném případě by neměl podcenit možné hrozící riziko a měl by postupovat dle příslušné situace takto:

- 1) Pedagogičtí pracovníci, zaměstnanci školy, žáci nebo jejich zákonní zástupci, kteří danou situaci zpozorují nebo zachytí, neprodleně informují TU, ten pak postupuje dále. Pokud ji vypozeruje sám TU, postupuje dále.
- 2) TU zváží závažnost situace, pokud se sám necítí na řešení daného problému, předá jej členovi ŠPP a s jeho pomocí se pak podílí na vyšetřování. Důležité je informovat vedení školy!
- 3) TU definuje rozsah a typ rizikového chování a postupuje dále ve spolupráci alespoň jednoho zástupce ŠPP. Vždy provádí zápis z vyšetřování, který musí být podepsán všemi zúčastněnými. Zápis je ukládán zpravidla u ŠMP. V případě, že se jedná o stížnost zákonných zástupců směrem ke škole, je potřeba, aby byl daný případ opatřen číslem jednacím.
- 4) S médii komunikuje pouze určená osoba, a to ŘŠ nebo jím určený pracovník.

3 SPECIFIKACE JEDNOTLIVÝCH POSTUPŮ U RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

3.1 Plán krizového opatření při výskytu návykových látek (NL)

3.1.1 Konzumace návykových látek žákem ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku je třeba žákovi za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek odebrat a zajistit, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka. Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá RZ a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- 6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Vyrozumění škola učiní i v případě, kdy žák k pobytu ve škole způsobilý je.
- 7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dětí vyžadovat pomoc.
- 9) Zákonnému zástupci škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole, ohlásí i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se k této skutečnosti a postupu školy písemně vyjádřit.
- 10) Současně škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- 11) V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 12) Prokázané navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.
- 13) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem NL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

3.1.2 Distribuce návykových látek ve škole

- 1) Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- 2) Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek, nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin (v případě nezletilého žáka provinění). Toto množství ale nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- 3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí škola o této skutečnosti vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- 4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- 5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

3.1.3 Nález návykové látky ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2) O nález ihned uvědomí vedení školy, sepišou písemný záznam.
- 3) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- 4) V případě časové překážky na straně policie se z praktických důvodů doporučuje vložit za přítomnosti dalšího pracovníka školy a s použitím gumových/latexových rukavic látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- 3) O nález sepišou stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, uvedou datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.
- 4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že některý z žáků má NL u sebe, postupují takto:

- 1) Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. v případě nezletilých osob provinění, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- 2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 3) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

3.2 Plán krizového opatření při konzumaci alkoholu ve škole

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno, rovněž je zakázáno osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

3.2.1 Žák konzumuje alkohol ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí pořádaných školou, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagogický pracovník o události stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud či od koho alkohol má), který založí ŠMP do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- 6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Škola může od OSPOD vyžadovat pomoc.
- 8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák ve škole konzumoval alkohol i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- 9) Jestliže se situace opakuje, současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálněprávní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- 10) V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Navádění jiných žáků k užívání alkoholu je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
- 12) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu resp., kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

3.2.2 Nález alkoholu ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- 1) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění chemické struktury.
- 2) Ihned o nález uvědomí vedení školy.
- 3) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- 4) Je vypracován stručný záznam o události.

3.2.3 Nález alkoholu u žáka

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- 1) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- 3) O nález sepišou stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, uvedou datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo, který alkohol odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápis záznamu založí ŠMP do své agendy a následně s ním pracuje.
- 4) O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad s rozšířenou působností.
- 5) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který je jím intoxikovaný, předá škola zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

3.3 Plán krizového opatření při výskytu agrese žáka

3.3.1 Doporučení na zvládnutí agrese žáka

- 1) Izolovat žáka od ostatních a posoudit jeho emoční stav.
- 2) Chránit sám sebe: znalost žáka, úniková cesta, domluvená pravidla, jak vyhlásit poplach, přivolání posil, pohybovat se po časovém rozvrhu, bezpečná vzdálenost, nedotýkat se, přicházet k žákovi ze směru, který ho neohrožuje ani nepřekvapuje, nezavírat dveře.
- 3) Identifikace hlavních spouštěcích faktorů – důležité pro následnou prevenci.
- 4) Udržení verbálního kontaktu, klidný hlubší tón hlasu, jasná komunikace, bez křiku, aktivní naslouchání, nemoralizovat, nezavrhovat, neprojevovat znechucení, oční kontakt – nikoli civění, klidné, pomalé a dobře čitelné pohyby, konstatovat, že je žák rozčilený, zjistit příčinu, co ho rozčílilo, má-li v něčem pravdu, poctivě to přiznat, neodpovídat na agresi agresí – eskalace agresivního chování.
- 5) Pokud je to možné, snažit se, aby se žák posadil, ale nenutit ho, přejde-li z fyzické agrese do verbální, pokračovat dál v komunikaci. Snaha pokusit se ho uvést do stavu pohody, empatie.
- 6) Zdokumentovat každé vyhrožování násilím a vyvodit důsledky.
- 7) Spolupráce všech složek ŠPP a pedagogů.

3.3.2 Ublížení na zdraví – bitka, rvačka

- 1) Izolovat agresora a oběť (přítomný učitel, TU).
- 2) Poslat konkrétní osobu pro dalšího dospělého, lepší písemný vzkaz.
- 3) Zjištění stavu, poskytnutí první pomoci (přítomný učitel), popř. volat záchranku.
- 4) Je-li velká agrese, nezvladatelný konflikt volat i Policii ČR (přítomný učitel, TU).
- 5) Informovat rodiče (TU).

3.3.3 Žák fyzicky útočí – agresivně útočí na majetek, na žáky

- 1) Potírejte už náznaky takového chování ve třídách při jakýchkoli činnostech.
- 2) Je nepříjemné to sledovat i pro mnohé žáky! Soustředte se proto na jejich ochranu, aby je agresori neohrožovali.
- 3) Když se k bitce nachomýtnete, zasahujte rozumně až ve chvíli, kdy se účastníci trochu unaví. (V afektu mají velkou sílu.)
- 4) Sežeňte si posily, jinak může být zraněn i učitel. Jmenovitě delegujte, kdo, kterou činnost provede. Je-li boj velmi agresivní a vypadá to na těžká zranění, nutno volat RZS a Policii ČR.
- 5) Zajistěte dohled nad ostatními žáky, snažte se je odvést z místa boje.
- 6) Zajistěte PP, ošetřete zraněné – přítomný učitel + zdravotník, popř. RZS
- 7) Je-li po bitce a aktéři na sebe jen něco pokřikují a nadávají si, moc se do toho nepleťte, to patří k věci – snažte se je však uklidnit.
- 8) Provést záznam – zaznamenat především vzniklá zranění a jejich ošetření, jména aktérů, možné příčiny, zachovat věcnost, informovat vedení školy. Zápis provede přítomný učitel, popř. TU s ŠMP (VP).
- 9) Vyvodit důsledky, pohovořit se třídou (TU, ŠMP).

3.3.4 Postup při útoku na učitele – žák se začne chovat verbálně agresivně

- 1) Okamžitě se s ním přestaňte dohadovat a snižte hlas do klidnější, hlubší polohy, mluvte spisovně, jasně, nekřičte a snažte se hovor ukončit nějak neutrálně: „Nechme to být, možná jsem to přesně nepochopil(a).“ „Dobře, máme toho asi dneska všichni dost...“
- 2) Je úplně jedno, kdo je v právu – nejdůležitější je, aby se žák uklidnil.
- 3) Je důležitá podpora zbytku třídy, kdyby útočník vytáhl nějakou zbraň, budete jejich pomoc potřebovat – alespoň jeden z nich musí doběhnout pro někoho dospělého.
- 4) Jestliže se žák zvedne a začne vám sprostě nadávat uprostřed hodiny:
 - jde-li o samotného útočníka, který je rozčilený, platí to stejné, co při hrozbě fyzickým útokem,
 - někteří žáci svými vulgarismy nic nemyslí, prostě takhle doma mluví, nechtějí se vás nijak dotknout, neberte hned všechno smrtelně vážně a nedržte nudná kázání,
 - jestliže je útočník chronicky drzý nebo se potřebuje jen nějak vyjádřit, pomáhají dlouhé vážné pohledy. Humor, nikoli ironie je rozhodně vhodnější než hádání se s útočníkem,
 - za každou cenu musíte udržet třídu na své straně! Jakmile se zapojí do agrese víc žáků, začíná to být nebezpečné.
- 5) Pokud cítíte, že třída je na váškách, budete je muset buď „dojmout“, anebo zastrašit. V každém případě mezi ně vražte klín! Nesmí být ve svém vzdoru a odporu jednotní. Vždycky jsou mezi nimi ti, kteří se dají zastrašit, i ti, kteří se dají dojmout. Je jednodušší, když agresora umravní sami žáci.
- 6) Ještě vždycky můžete z rozbouřené třídy odejít, ale berte to jako poslední možnost. Zbabělost vám totiž žáci nikdy neodpustí a jako zbabělost to v každém případě vyzní. Zkuste případný odchod zahrát do autu.
- 7) Při fyzické agresi zajistit ochranu sebe a žáků, okamžitě volat pomoc, dále viz doporučení výše. Následně záznam a sankční řešení (tvrdá) ve spolupráci s ŠPP a vedením školy. Při ublížení na zdraví se nebát kontaktovat Policii ČR.

3.4 Plán krizového opatření při stavu ohrožujícím zdraví a život jedince

Signály a rizikové faktory vzniku:

- neklid, stereotypní chování, situace s emocionálním vypětím, vyčerpání, užití nějaké NL, konflikt

Postup:

- 1) Vyhodnotit situaci, okamžitě další konkrétní osobou zajistit pomoc dospělého člověka
 - pomoc, volání záchranné služby, odstranění nebezpečných předmětů
 - odvedení třídy
 - určit žáky k zajištění rychlého sehnání dalšího dospělého. (Nutné odvést žáky a zajistit nad nimi dohled.)
- 2) V případě nepřesných informací zjistit od svědků, co se stalo, vyhodnotit situaci, popř. volat další pomoc, zajistit emoční bezpečí.
- 3) Provést PP, úkoly delegovat konkrétně, mluvit jasně, klidně, rozhodně ale nekřičet. (Zajistit základní životní funkce, snažit se minimalizovat prochladnutí, ošetřit dílčí zranění, uložit žáka do zotavovací polohy)
- 4) Pořídit záznam, informovat zákonné zástupce a ŘŠ, informovat spolužáky o dané situaci a opatřeních.

3.5 Plán krizového opatření při neštěstí ve škole (úmrtí)

Situace, kterých se plán týká:

- 1) Když se ve škole stane, že žák anebo pracovník školy utrpí anebo způsobí těžké zranění, smrt či zážitek ohrožení života anebo zdraví (úraz, nemoc, sebevražda, vražda);
- 2) Když se mimo školu stane, že žák (nebo někdo z jeho rodiny či kamarádů) anebo pracovník školy (nebo někdo z jeho rodiny a blízkých) utrpí anebo způsobí těžké zranění, smrt či zážitek ohrožení života anebo zdraví (úraz, nemoc, sebevražda, vražda);

3.5.1 Co můžeme očekávat do 3 dnů

- Neštěstí přinese tlak: všichni budeme chtít něco vědět (médiá, policie, rodiče, učitelé, děti).
- Bude se zdát, že je málo času.
- Začnou se šířit fámy. Bez jasných informací pracuje fantazie.
- Lidé se budou cítit vinni a budou solidarizovat.
- Atmosféra bude emočně vypjatá. Zasaženými / pozůstalými jsme v tuto chvíli všichni.
- Zaskočí nás bezradnost; chvíli trvá, než se dokážeme zorientovat v situaci.

3.5.2 Co je potřeba udělat do 3 dnů po události

Získat odvahu jednat hned: plánujme, rozhodujme a domlouvejme se.

I.

- Pokud nutno, poskytneme první pomoc a zavoláme zdravotnickou záchrannou službu.
- Zajistíme bezpečí sobě a druhým. Odvedeme žáky a osoby neúčastnící se záchrany. Zajistíme jim možnost tepla, klidu, ventilace pocitů, uklidnění, poskytnutí emočního bezpečí a podání pravdivých informací.
- Zajistíme „místo události“ pro práci policie; ponecháme vše, jak bylo.
- Sbíráme informace; pokud je zraněná či mrtvá osoba odvážena (záchrankou, pohřební službou), poznamenejme si, kam a získáme kontakty, kde bude možné dostat další informace.
- Umožníme prostor pro práci záchranné službě a policii (potřebují rychle informace, nechtějí být rušeni atp.).
- Informujeme ŘŠ, informujeme rodiče, kam převáží žáka, kde ho mohou vidět.
- Postaráme se o toho, kdo zraněnou či mrtvou osobu našel. Posadíme ho, někdo mu udělá čaj a je s ním.

II.

- Zajistíme pro výslech volné pracovní. Zároveň si uvědomíme, že nikdo nemusí hned vypovídat; policie počká, až učitel či žák bude ve stavu schopném výpovědi.
- Informujeme zřizovatele a případně požádáme o pomoc.
- Ustanovíme tiskového mluvčího – POUZE ON BUDE SDĚLOVAT INFORMACE MÉDIÍM (ŘŠ nebo ZŘŠ) a rychle „proškolíme“ zaměstnance školy v pravidlech informování. Připravíme si postoj pro vyjádření dovnitř a ven.
- Vedení školy spolu se školním poradenským pracovištěm připraví další postup: co nejrychleji informovat pedagogický sbor; dohodnout, jak postupovat při příchodu učitelů do třídy, kde chybí spolužák (nebo učitel), jak povzbudit učitele a zasaženou třídu. Ustavit pietní místo, myslet na – i malé – rituály. V případě úmrtí si připravit postoj pro účast školy na pohřbu.
- Vytvoříme pro zaměstnance školy interní informační místo a systém informování (ICT koordinátor), domluvíme časy schůzek (stanovuje vedoucí týmu) - zpočátku dvakrát denně. Informujeme tak, abychom si mohli dovolit případný únik informací.
- Utvoříme si (byť na krátkou dobu) operační tým z lidí, kteří snesou zátěž a jsou k druhým citliví (ŘŠ, ZŘŠ, ŠMP, ŠP, VP, TU). Výhodou bývá přizvat zástupce rodičů a studentů.
- Vytvoříme web, kde budeme podávat informace, odpovídat na dotazy, informovat o nových skutečnostech při šetření; Musíme počítat se spontánním předáváním informací (mobily), s rychlým zájmem příbuzných a médií.

III.

- Sdělujeme-li zprávu o nešťastné události zasažené rodině my, bereme si vždy k sobě druhého (ŘŠ a pověřená osoba). Jeden jasně a srozumitelně sděluje a druhý může podporovat příjemce zprávy.

- Kontaktujeme zasaženou rodinu i v případě, že už ji o události informoval někdo jiný. Čím dříve, tím lépe, i když z toho pravděpodobně budeme mít obavy. Vyjádříme osobní účast a podporu zasažené rodině (ŘŠ).
- Příchodem do rodiny vyjádříme základní lidské soucítění s neštěstím druhého bez ohledu na otázky kolem zodpovědnosti a zavinění.
- Domluvíme se s rodinou o postoji k účasti školy na pohřbu a na souhlasu, zda je možné sdělit informaci o úmrtí a později třeba o i pohřbu na webu nebo na určeném místě ve škole – vyvěšení parte...
- Budeme se s rodinou setkávat opakovaně a domlouvat se a budeme připraveni na možnou změnu postojů a přání v plynoucím čase.

IV.

- Uvědomme si, že v souvislosti s neštěstími se pocit viny objevuje vždy; je projevem lidské solidarity a zodpovědnosti za druhé.
- Vyžádejme si (např. u zřizovatele) právní pomoc.
- Je třeba se postarat o učitelský sbor, o kolektiv třídy, jejímuž žákovi (učiteli) se neštěstí stalo, a též o ostatní pracovníky školy. Jde o ztrátu života; zasaženými pozůstalými jsme v tu chvíli všichni.
- Kontaktujme možné externí spolupracovníky pro nezávislou podporu (právník, sociální pracovník, duchovní, psycholog atp.) a pro sdílení (SVP Slaný).
- Podporujme vzájemnou pomoc; spolupomáhejme škole nést výjimečnou zátěž a zachovat její všední běh. Zadávejme krátkodobé a dosažitelné úkoly i žákům.
- Pomáhat pomáhá.
- Uznejme emoce a jejich vyjádření; posilme bezpečí při vyjadřování negativních emocí a podporujme vyjádření pozitivních – radost z běžných věcí je i v této době přirozená a na místě.
- Nezapomínejme na sebe! Podpořený (třídní) učitel znamená podpořenou třídu.

3.6 Postup školy při podezření na poruchy příjmu potravy

Mentální anorexie, bulimie

Velmi důležité je situaci nepodceňovat, porucha vede k velmi závažným zdravotním důsledkům jak po psychické i tak fyzické stránce jedince. Doporučený postup spočívá v poskytnutí zpětné vazby zákonnému zástupci při podezření na možnou přítomnost poruchy a doporučení, popř. zprostředkování kontaktu s psychologem nebo lékařem.

3.7 Postup školy při ozbrojeném útoku – útok tzv. aktivního střelce

Jak reagovat?

V případě, že probíhá výuka, žáci plní pokyny vyučujícího. V případě, že je přestávka, či volná hodina, žáci plní pokyny pedagogických pracovníků.

V každém případě se učitel drží následujícího formátu **USB!**

I. UTÍKEJ

- Utečte z dosahu útočníka, skupina osob je nejsnazším terčem útočníka,
- v případě možnosti úniku z budovy tuto možnost využijte,
- nezdržuje se hledáním svých cenných věcí,
- pokud tím neohrozíte svou vlastní bezpečnost, pomozte s útekem i ostatním lidem,
- snažte se varovat ostatní před vstupem na nebezpečné místo,
- z bezpečného místa přivolejte policii na čísle 158.

II. SCHOVEJ SE

- V případě nemožnosti útěku do bezpečí je potřeba nalézt nejbližší vhodný úkryt,
- zamknout či zablokovat všechny přístupové dveře,
- vypnout hlasité zvuky včetně těch na svém telefonu, zůstat potichu,
- jestliže to situace umožňuje, zavolat na linku **158** a sdělit v klidu, stručně a jasně podstatné informace: kde jste, co se děje atp.,
- nereagovat na osoby za dveřmi (falešná identita), záchranné složky si vás najdou.

III. BOJUI

- Až když je váš život v přímém ohrožení, pak teprve bojujte,
- pokuste se eliminovat střelce,
- při svém jednání buďte rychlí a násilní,
- pro boj užívejte jakýkoliv předmět, který může sloužit jako zbraň,
- útočte co nejefektivněji.

3.8 Postup školy při její evakuaci

Evakuaci školy vyhláší pověřený řídicí pracovník školy, primárně ředitel školy. Při vyhlášení evakuace každý vyučující, který je momentálně ve třídě, provede:

- 1) Vyzve žáky, aby v klidu vstali, vzali si své školní batohy, do nich umístili urychleně své **osobní** věci a seřadili se u dveří. Nezapomene si uvědomit, jestli nějaký žák neopustil v průběhu hodiny třídu, např. odešel na WC.
- 2) Vyučující žáky spočítá a poučí je, že se odchází v klidu a přímo, tedy žádné odcházení na WC ani do šatny. Pověří jednoho žáka, který půjde poslední a sám jde první. Nejkratší cestou odvádí žáky rovnou na místo shromáždění – **Hřiště Kocour**. Tam žáky opět spočítá a informuje vedoucího pracovníka o třídě (skupině) a počtu.
- 3) Na místě srazu s žáky zůstává až do té doby, než dostanou od vedoucího pracovníka další pokyny. Nad žáky vykonává dohled a v případě potřeby je uklidňuje, komunikuje s nimi. V případě potřeby zajistí v rámci svých možností tepelný komfort.
- 4) Učitel, který zrovna nevyučuje, zkontroluje své patro, kde se právě nachází a rovněž odchází na shromaždiště. Nahlásí svou přítomnost a je k ruce ostatním vyučujícím.
- 5) Poté, co jsou všichni žáci evakuovaní, zkontrolují školu dva pedagogičtí pracovníci (každý z nich jednu budovu) pověření vedením školy. Budou zvoleni primárně ti, kteří zrovna nevyučovali. Pověření proběhne telefonicky. Účelem kontroly je zejména zkontrolovat toalety a šatny.
- 6) Pokud je zrovna přestávka, ten vyučující, ke kterému se informace o evakuaci dostane jako prvnímu a kdo jako první překoná šok, ujme se koordinace celé evakuace v jedné z budov dle výše uvedených bodů. Dotyčný sám rozděluje úkoly pedagogickým pracovníkům včetně pověření toho, kdo zkontroluje školu.
- 7) Až poté, co se všichni evakuovaní sejdou na shromaždišti, dostanou žáci i pedagogičtí pracovníci postupně prostor v délce řádově několika minut informovat se a informovat o stavu své blízké.

4 Zdroje

- 1) *Když se stane neštěstí, Psychosociální intervenční tým ČR Kontakt: <http://pit-cr.info>*
- 2) *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 a jeho příloh.*
- 3) *Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.*
- 4) *Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.*
- 5) *Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.*
- 6) *Metodický pokyn MŠMT č.j. 22294/2013 „Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení“.*
- 7) *Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2019-2027.*
- 8) *Národní strategie protidrogové politiky na období 2019-2027.*